

EU Inc.

- Ehdotuksen tausta ja tavoitteet
- Ehdotuksen 10 luku: Yksinkertaistettu maksukyvyttömyysmenettely
- Valtioneuvoston kannan pääkohdat

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

- Komissio antoi 18.3.2026 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi 28. yhtiöoikeudellisesta kehyksestä (EU Inc.) ([COM \(2026\) 321 final](#)).
- Ehdotuksella luotaisiin uusi EU-tasoisesti säädetty yhtiömuoto (EU Inc.), jonka käyttäminen olisi yrityksille vapaaehtoista ja joka olisi rinnakkainen olemassa oleville kansallisille yhtiömuodoille.
- Nykytilanteessa ongelmana oikeudellinen pirstaleisuus yhtiön koko elinkaaren aikana: 27 kansallista oikeusjärjestystä ja 60+ rajoitetun vastuun yhtiötä.
- Ehdotus on komissiolle keskeinen osa kilpailukykyagendaa ja suunnattu erityisesti alku- ja kasvuvaiheessa oleville pienille ja keskisuurille yrityksille (engl. *start-up and scale-up companies*).
 - Ehdotuksella luodaan edellytyksiä siihen, että yritystoiminnan aloittaminen, rahoituksen hakeminen ja saaminen sekä jäsenvaltioiden rajat ylittävä liiketoiminta olisi sujuvaa alkuvaiheessa oleville yrityksille. Tämä kannustaisi yrityksiä aloittamaan ja kasvattamaan liiketoimintaansa EU-alueella.
- Eurooppa-neuvoston päätelmissä 19.3.2026 on kehoitettu lainsäädäntöehdotuksen nopeaan käsittelyyn ja sovun saavuttamiseen vuoden 2026 loppuun mennessä.
- Ehdotuksen käsittely on alkanut neuvoston yhtiöoikeustyöryhmässä 23.3.2026.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Ehdotuksen 10 luku: Yksinkertaistettu maksukyvyttömyysmenettely

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Ehdotuksen sisältö

- I luku: Yleiset säännökset
- II luku: Keskitetty EU-käyttöliittymä, perustaminen ja ilmoittaminen
- III luku: EU Inc. -yhtiötä koskevien tietojen saatavuus ja rajatylittävä käyttö
- IV luku: Rajatylittävät sivuliikkeet
- V luku: Organisaatio
- VI luku: Digitaalinen osakerekisteri, osakkeet ja osakkeiden siirrot
- VII luku: Rahoitus
- VIII luku: Työntekijöiden osakeoptio-ohjelma
- IX luku: Maksukykyisten EU Inc. -yhtiöiden lopettaminen
- X luku: Maksukyvyttömiä yritysten lopettaminen*
- XI luku: Luettelo kielletyistä vaatimuksista
- XII luku: Loppusäännökset

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

X luku: Soveltamisala

- Yksinkertaistettu maksukyvyttömyysmenettely sellaisille EU-osakeyhtiöille, jotka ovat myös innovatiivisia startup-yrityksiä.
- Innovatiiviset startup-yritykset on määritelty komission suosituksessa ([C\(2026\) 1800 final](#)), joka on annettu samana päivänä asetusehdotuksen kanssa. Määritelmä sisältää monta kriteeriä:
 - Yrityksen on täytynyt:
 - yhtenä viimeisestä kolmesta tilikaudesta käyttää vähintään 10 % toimintakustannuksistaan tai 5 % liikevaihdostaan (vähennettynä myynnin oikaisuerillä sekä arvonalisäverolla ja muilla suoraan liikevaihdon perusteella määrättävillä veroilla) tutkimus- ja kehittämistoimintaan; tai
 - viimeisinä kolmena tilikautena, tavoitteenaan kaupallistaminen, kehittää uusia tai olennaisesti nykytilaa parantavia tuotteita, palveluita tai liiketoimintaprosesseja, joihin liittyy teknologisen tai teollisen epäonnistumisen riski.
 - Yrityksellä saa olla enintään 100 työntekijää ja sen vuosittainen liikevaihto tai taseen loppusumma saa olla korkeintaan 10 miljoonaa euroa.
 - Yrityksen liiketoiminta on saanut kestää enintään 10 vuotta.
 - Lisäksi monenlaisia omistussuhteisiin liittyviä edellytyksiä, joilla on tarkoitus varmistaa yhtiön riippumattomuus.
- Toimivaltainen tuomioistuin ilmeisesti menettelyn aloittamisesta päättäessään arvioisi, täyttääkö velallinen komission suosituksen määritelmän.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

X luku: Sovellettava laki

- Asetuksen yleinen lähtökohta:
 - Siltä osin kuin asioista ei ole säädetty asetuksessa tai määrätty yhtiöjärjestyksessä, noudatetaan kansallista lainsäädäntöä, joka soveltuu jäsenvaltion määräämiin “relevantteihin yhtiömuotoihin” siinä jäsenvaltiossa, jossa yhtiöllä on rekisteröity kotipaikka.
- Ehdotetun maksukyvyttömyysmenettelyn näkökulmasta:
 - Epäselväksi jää, onko tämän tarkoitus olla lainvalintasäännös myös maksukyvyttömyysmenettelyiden osalta (vrt. maksukyvyttömyysasetus (EU) 2015/848 ja velallisen pääintressien keskus).
 - Pelkkää asetuksen mukaista maksukyvyttömyysmenettelyä olisi hyvin vaikeaa soveltaa suoraan, joten asetusta täydentämään olisi valmisteltava runsaasti kansallista lainsäädäntöä.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

X luku: Menettelyyn hakeutuminen

- Menettely voitaisiin aloittaa velallisen (tai velkojan) pyynnöstä.
 - Hakemus olisi tehtävä vakiolomakkeella: velallisen tiedot, omaisuuslista, velkojien tiedot, velat, vakuudet.
 - Komissio vahvistaisi vakiolomakkeen täytäntöönpanosäädöksellä.
 - Hakeutuminen ei saisi edellyttää asianajajan tai muun lakimiehen apua.
- Velallisen oltava maksukyvytön. Asetus sisältäisi harmonisoidun maksukyvyttömyyden määritelmän (*generally unable to pay its debts as they mature*), jota täytyisi kuitenkin kansallisesti tarkentaa (*clear, simple and easily ascertainable conditions*).
- Velallisella oltava oikeus yksittäisten täytäntöönpanotoimien keskeyttämiseen joko suoraan lain nojalla tai tuomioistuimen päätöksellä.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

X luku: Menettelyn kulku

- Luettelo velkojista ja veloista sisältyisi (velallisen laatimaan) hakemukseen.
- Velkojilla mahdollisuus esittää luetteloon täydennyksiä, vastalauseita ja huomautuksia.
 - Tämä tehtävä määräajassa, joka saa olla enintään 30 päivää.
 - Jos täydennystä, vastalauseita tai huomautusta ei esitä määräajassa, velallisen toimittaman luettelon katsotaan olevan riidaton ja tulleen lopullisesti hyväksytyksi.
- Velallisen omaisuus realisoitaisiin sähköisen huutokauppajärjestelmän kautta.
 - Paitsi jos tämä ei ole sopivaa olosuhteet huomioon ottaen.
 - Jäsenvaltioiden on omalla kustannuksellaan perustettava sähköinen huutokauppa-alusta, johon on päästävä osallistumaan mistä tahansa jäsenvaltiosta.
 - Komissio yhdistää eri jäsenvaltioiden huutokauppa-alustat E-Justice portaliin.
 - Tuomioistuimien voi tietyissä tilanteissa päättää menettelyn myös ilman realisointia (esim. konkurssipesässä ei omaisuutta, omaisuuden arvo pienempi kuin vakuusvelkojen saatavat).
- Menettely on lopetettava 6kk kuluessa hakemuksesta.
 - Määräaikaa voidaan kertaalleen pidentää 6kk.
 - Jos määräaika ei tällöinkään riitä, menettelyä jatketaan tavallisena likvidaatiomenettelynä.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

X luku: Pesänhoitajan rooli

- Määräysvalta velallisen omaisuuteen ja liiketoimintaan säilyisi menettelyn aikana velallisella itsellään (ns. debtor-in-possession).
- Laajat mahdollisuudet jättää pesänhoitaja määräämättä.
 - Lähtökohta: Pesänhoitaja määrätään.
 - Poikkeus: Jos velallinen, velkoja tai ryhmä velkojia pyytää, ettei pesänhoitajaa määrätä. Lisäksi edellyttää, että yrityksellä on ajantasainen tase ja viimeisin vaadittu tilinpäätös on toimitettu viranomaisille.
 - Tuomioistuimen tulee tehdä päätös menettelyn aloittamisesta ja pesänhoitajan määräämättä jättämisestä “viivytyksettä”.
- Menettelyissä, joissa pesänhoitajaa ei määrätä, velallinen vastaisi omaisuutensa luetteloinnista, realisoinnista ja saatujen tuottojen tilittämisestä velkojille.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

X luku: Yhteenveto

- Valtioneuvoston käsityksen mukaan kyseessä on olennaisilta osiltaan sama ehdotus kuin se, jota komissio on jo kertaalleen ehdottanut osana niin sanottua toista maksukyvyttömyysdirektiiviä ([direktiivi \(EU\) 2026/799](#)) ja joka toteuttamiskelvottomana poistettiin kyseisestä ehdotuksesta.
- Ks. [U 101/2022 vp](#) ja [UJ 16/2024 vp](#), joissa yksinkertaistetusta maksukyvyttömyysmenettelystä kuvattu soveltuu suurilta osin myös nyt ehdotettuun maksukyvyttömyysmenettelyyn.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Ehdotuksen vaikutukset

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Komission vaikutusarvio

- Ehdotuksen perustelujen mukaan tavoitteena on varmistaa, että ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvat yhtiöt likvidoidaan hallitusti nopealla ja kustannustehokkaalla menettelyllä.
- Komissio ei kuitenkaan ole tehnyt ehdotetusta menettelystä varsinaista vaikutusarviota (tavoitellut vaikutukset menettelyjen keston ja kustannustehokkuuteen siten todentamatta, minkä lisäksi vaikutukset mm. velkojien asemaan ja velallisten rahoituksen saantiin pitkälti arvioimatta).

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Todennäköisiä vaikutuksia

- Suomessa ei ole vaihtoehtoisia maksukyvyttömyysmenettelyjä tietyille yritysryhmille.
 - Kaikki yritykset (pl. tietyt rahoitusmarkkinatoimijat) voidaan hakea yrityssaneeraukseen tai konkurssiin.
 - Yrityksen koko, toiminnan monimutkaisuus ja maksukyvyttömyysmenettelyn alkaessa jäljellä oleva omaisuus vaikuttavat menettelyn kulkuun ja usein myös keston.
- Ehdotus edellyttäisi nykyisille menettelyille vaihtoehtoisen maksukyvyttömyysmenettelyn käyttöönottoa; uudessa menettelyssä:
 - velkojien asema olisi heikompi;
 - väärinkäytösmahdollisuudet olisivat laajemmat;
 - harmaan talouden torjunta olisi vaikeampaa ja talousrikollisuuden piiloon jääminen todennäköisempää.
- Ehdotus lisäisi tuomioistuinten työmäärää ja siten todennäköisesti edellyttäisi tuomioistuinten lisäresursointia.
- Ehdotus edellyttäisi uuden huutokauppa-alustan perustamista ja ylläpitämistä valtion budjetin varoilla.
- Myös tuomioistuinten ja muiden viranomaisten käyttämiä järjestelmiä tulisi todennäköisesti päivittää, jotta uutta menettelyä voitaisiin käyttää.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Valtioneuvoston kanta

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Valtioneuvoston kanta: Yleistä

- Aiempia keskeisimpiä olemassa olevia kantoja
 - Tavoitteena parempi ja vähäisempi EU-sääntely, nykyistä ennustettavampi ja vakaampi yritysten innovaatio-, liiketoiminta- ja sääntely-ympäristö erityisesti startup- ja scaleup-yrityksille, sekä konkreettiset toimet sisämarkkinoiden vahvistamiseksi.
 - Edellä mainittuja kantoja täydennetään seuraavasti.
- Yhtiöoikeus
 - VN tukee yleisellä tasolla asetusehdotuksen tavoitteita ja pyrkii lopputulokseen, jossa keskeiset kohdat on ratkaistu toimivalla ja turvaavalla tavalla.
 - VN pitää tärkeänä toimia, jolla vähennetään yhtiöiden perustamiseen ja toimintaan liittyvää hallinnollista taakkaa, mikä saattaa pitkällä aikavälillä välillisesti myös vahvistaa EU:n kilpailukykyä.
 - Tunnistettu myös kehitettävää: mm. vähemmistöosakkeenomistajien ja velkojiensuoja, PRH:n rahoitus ja asetuksen mukaisen toiminnan mahdollisuudet turvattava käytännössä.
- Yhtiöoikeuden yhdistäminen muiden oikeudenalojen sääntelyyn
 - VN kiinnittää erityistä huomiota siihen, että ehdotukseen on linkitetty mm. maksukyvyttömyys-, vero- ja työlainsäädäntöön liittyviä asioita. Voi liittyä merkittäviä ongelmia, mm. oikeusperustaan liittyen.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Valtioneuvoston kanta: 10 luku

- Komission tavoite kustannustehokkaasta ja nopeasta maksukyvyttömyysmenettelystä on kannatettava.
- VN suhtautuu kuitenkin erittäin varauksellisesti komission ehdottamaan menettelyyn, joka herättää vakavia huolia velkojen oikeusturvan ja talousrikollisuuden selvittämisen kannalta.
- VN katsoo, että innovatiivisille startup-yrityksille tarkoitetun maksukyvyttömyysmenettelyn tulisi ottaa huomioon niiden erityispiirteet sekä turvata koti- ja ulkomaisten velkojen oikeudet asianmukaisesti ja tehokkaasti, jottei näiden yritysten rahoituksensaanti vaarannu.
- Asetuksen ei tulisi johtaa maksukyvyttömyysmenettelyihin liittyvien tehtävien siirtymiseen pesähoitajilta, selvittäjiltä tai ulosottoviranomaisilta tuomioistuimille eikä sen muutenkaan tulisi heikentää kansallisen maksukyvyttömyysjärjestelmän tehokkuutta, toimivuutta tai talousrikollisuuden selvittämistä.
- VN pitää olennaisena asetusehdotuksen 10 lukuun liittyvänä puutteena myös sitä, että luvun soveltamisalan kannalta keskeinen innovatiivisten startup-yritysten määritelmä perustuisi komission suositukseen.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Valtioneuvoston kanta: 10 luku

- Ensisijaisena neuvottelutavoitteena on, ettei ehdotettua maksukyvyttömyysmenettelyä tässä vaiheessa sisällytettäisi asetukseen vaan se palautettaisiin uudelleenvalmisteluun (menettelyn lähtökohdat ovat hyvin ongelmalliset eikä niitä todennäköisesti ehditä korjata neuvotteluiden aikana).
- Toissijaisesti, jos tätä ei ole mahdollista saavuttaa, tavoitteena on ehdotetun menettelyn uudelleenlaatiminen neuvotteluiden aikana siten, että:
 - velkojen asemaa merkittävästi vahvistetaan, velallisen määräysvallasta menettelyn aikana luovutaan, pesähoitajan määrääminen ja vastuu menettelyn toteuttamiseen liittyvistä tehtävistä varmistetaan ja sähköisestä huutokauppajärjestelmästä luovutaan.
 - Menettelyn tulisi toisin sanoen täyttää toimivalle likvidaatiomenettelylle asetettavat vähimmäisvaatimukset eikä sen käyttöönotto saisi johtaa kansallisten tuomioistuin-, maksukyvyttömyys- ja rahoitusjärjestelmien vaarantumiseen.
 - Lisäksi 10 luvun soveltamisalan määrittelemiseksi tarvittavat säännökset sisällytettävä komission suosituksen sijasta asetukseen ja muotoiltava riittävän täsmällisesti ja tarkkarajaisesti.

OIKEUSMINISTERIÖ — JUSTITIEMINISTERIET

Kiitos!

Juha Jokinen

Johanna Mäkitalo

etunimi.sukunimi@gov.fi

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

www.oikeusministerio.fi | www.justitieministeriet.fi